

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 324/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. júla 2011 redbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom Mgr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14 CoE 411/2010-40 z 12. januára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júna 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 CoE 411/2010 z 12. januára 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá okrem iného poskytovaním úverov z vlastných zdrojov.

Na základe zmluvy o úvere uzavretej 11. septembra 2008 poskytla sťažovateľka fyzickej osobe (ďalej len „dlžníčka“) úver v sume 331,94 €, ktorý spolu s ďalšími poplatkami bola dlžníčka povinná vrátiť v 12 mesačných splátkach v sume 54,44 € mesačne od 25. septembra 2008. Pretože dlžníčka neuhradila niekoľko po sebe idúcich splátok, dostala sa do omeškania so splácaním úveru, v zmysle čoho sa stal úver okamžite splatným.

Sťažovateľka opakovane vyzvala dlžníčku na úhradu úveru. Dlžníčka napriek tomu neuhradila dlžnú čiastku, preto sťažovateľka začala rozhodcovské konanie pred rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom S., a. s., B.

Nález rozhodcovského súdu sa stal vykonateľným 6. augusta 2009. Zápisnica (návrh) na vykonanie exekúcie bola spísaná súdnym exekútorom 31. októbra 2009. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného Okresným súdom Lučenec (ďalej len „okresný súd“) 11. decembra 2009 začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu.

Okresný súd ako vecne a miestne príslušný súd na rozhodovanie o exekučnej agende z vlastného podnetu bez dokazovania či predchádzajúcej výzvy na vyjadrenie sa účastníkov k návrhu uznesením č. k. 6 Er 1130/2009-28 z 27. septembra 2010 exekúciu ako neprípustnú zastavil.

Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka 15. októbra 2010 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 14 CoE 411/2010-40 z 12. januára 2011 tak, že uznesenie okresného súdu o zastavení exekúcie ako vecne a právne správne potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„... okresný súd vydal poverenie, t. j. riadne preskúmal exekučný titul pred vydaním poverenia na zahájenie exekúcie. Týmto svojím postupom okresným súd vytvoril sťažovateľovi i povinnému právnu istotu a súčasne legitímne očakávanie sťažovateľa užívať svoj majetok - pohľadávku posilnenú ochranou súdom v rámci dozoru nad núteným výkonom práva, tzv. exekúciou voči majetku povinného.

Následne okresný súd z vlastného podnetu, t. j. bez podnetu exekútora, sťažovateľa alebo povinného, zahájil konanie na zastavenie exekúcie, pričom pred zahájením tohto konania neposkytol priestor účastníkom exekučného konania vyjadriť sa k zahájeniu konania o zastavení exekúcie.

Týmto postupom okresný súd porušil zákonom a ústavou garantovanú rovnosť strán, keďže zahájením konania z vlastného podnetu jednoznačne nahradil vôľu jedného z účastníkov exekúcie na úkor sťažovateľa, ktorý zahájením konania stratil právnu istotu a legitímne očakávanie užívať svoj majetok, nastolený vydaním poverenia na vykonanie exekúcie a následným zahájením núteného výkonu práva, tzv. exekúciou.

Z časového hľadiska okresný súd ani krajský súd nijakým spôsobom nezdôvodnil aký verejný záujem povýšil nad verejný záujem dohľadu nad výkonom exekúcie a prečo práve v tomto okamžiku zahájil okresný súd konanie na zastavenie exekúcie, t. j. či v období od vydania poverenia na vykonanie exekúcie do zahájenia konania na zastavenie exekúcie sa zmenili akékoľvek zákonné alebo iné podmienky pre výkon tejto exekúcie a/alebo exekútor porušil akúkoľvek povinnosť uloženú mu exekučným poriadkom.

Domnievame sa, že cieľom oprávnenia súdu zahájiť konanie na zastavenie exekúcie bez návrhu vyplývajúce z príslušných ustanovení exekučného poriadku je chrániť verejný záujem ochraňujúci účastníkov exekúcie pred nezákonnou činnosťou exekútora v exekučnom konaní. Účelom tohto oprávnenia súdu zahájiť konanie na zastavenie exekúcie bez návrhu nemohlo byť oprávnenie takého súdu nahradiť vôľu oprávneného alebo povinného v exekučnom konaní, keďže obe strany majú exekučným poriadkom garantované rovné postavenie, t. j. povinný mohol zahájiť toto konanie na zastavenie exekúcie na svoj návrh a nebolo potreba, aby súd konanie zahajoval bez návrhu.

V tomto prípade okresný súd ani krajský súd neidentifikovali ochraňovaný verejný záujem, ktorý by bol akokoľvek nadradený verejnému záujmu zachovania rovnosti práv účastníkov v exekučnom konaní, čo spôsobuje protiprávnosť zahájenia konania súdom bez návrhu.

Ďalším porušením práva sťažovateľa okresným súdom a krajským súdom v priebehu konania na zastavenie exekúcie, vyplývajúce z odôvodnenia predmetných rozhodnutí, je vykonanie dokazovania z vlastného podnetu a bez znalosti vôle účastníkov konania, a to opätovným preskúmaním exekučného titulu a súvisiacich dokladov najmä predmetnej zmluvy o úvere. V priebehu tohto konania súd nedal priestor na vyjadrenie účastníkom konania k vykonaným dôkazom ani nedal možnosť navrhnúť nové dôkazy v tomto konaní, ktoré by zvrátili jeho rozhodnutie zastaviť exekúciu...

Dokonca samotné vykonanie dokazovania bez vyjadrenia účastníkov môže byť kontradiktórne k vôli týchto účastníkov...

Na záver okresný súd a krajský súd svojim rozhodnutím zlomili právnu istotu účastníkov exekúcie, teda povinného a aj sťažovateľa a aj ich oprávnené očakávanie užívať svoj majetok nastolený vydaním poverenia na výkon exekúcie bez splnenia zákonných povinností a porušením základných práv a slobôd...

V nadväznosti na porušenie práva na spravodlivý proces krajský súd porušil svojim rozhodnutím právoplatne zastaviť exekučné konanie voči povinnému aj práva sťažovateľa pokojne užívať svoj majetok. ...

Podľa názoru sťažovateľa, v posudzovanom prípade, došlo k zásahu do jeho práva pokojne užívať majetok zo strany štátneho orgánu tým, že súd exekúciu zastavil, čím znemožnil nútený výkon práva, na ktorý sťažovateľovi vznikol, na základe zmluvy o úvere nárok a ktorý bol zabezpečený zákonom predpísaným exekučným titulom pod dohľadom súdu. ...

... Pokiaľ ide o vykonanie zásahu vo verejnom záujme, v posudzovanom prípade, kedy súdy z vlastného podnetu zasiahnu do výkonu rozhodnutia takým spôsobom, že zmariť možnosť veriteľa na uspokojenie jeho pohľadávky zo štandardného obchodno-právneho vzťahu, nie je možné považovať za zásah vo verejnom záujme. Podľa názoru sťažovateľa však v danom prípade úplne absentuje požiadavka verejného záujmu. Nie je totiž možné považovať za otázku verejného záujmu znemožnenie vymožitelnosti pohľadávky v prebiehajúcom exekučnom konaní bez návrhu povinného, ktorá má svoj základ vo vzťahu súkromno-právnej povahy. ...

Podľa názoru sťažovateľa, tým, že súd zasiahol do vykonávacieho konania, tak, že exekučné konania bez ďalšieho zastavil, porušili právo sťažovateľa vlastníť majetok a pokojne užívať majetok v zmysle Protokolu I Dohovoru. “

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu č. k. 14 CoE 411/2010-40 z 12. januára 2011, zruší predmetné uznesenie krajského súdu a vec vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011).

Sťažovateľka v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy adresovanej ústavnému súdu vyjadruje svoje výhrady proti uzneseniu krajského súdu č. k. 14 CoE 411/2010-40 z 12. januára 2011, ktorým podľa jej názoru došlo k neprípustnému zásahu do jej práva na spravodlivý proces, tým, že krajský súd verifikoval zastavenie už prebiehajúceho exekučného konania bez tohto, aby sa sťažovateľka mala možnosť k tomu vyjadriť, čím súčasne malo dôjsť aj k zásahu do jej práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže v dôsledku zastavenia exekučného konania malo byť z exekúcie oprávnenej sťažovateľke upreté právo na vrátenie majetku od dlžníčky.

K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd štandardne poukazuje na svoje ústavné postavenie vymedzené v čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ale súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 545/2010, II. ÚS 165/2011). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03, II. ÚS 179/2011).

Podľa § 58 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) exekúciu možno zastaviť na návrh alebo aj bez návrhu. Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku) alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku), upravuje Exekučný poriadok podrobne, ustanovenie okamihu, kedy tak má alebo

môže urobiť, nie je explicitne ustanovený. Z uvedeného možno vyvodit' záver, že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. To znamená, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offio skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať. Krajský súd ako súd odvolací napadnutým uznesením potvrdil rozhodnutie okresného súdu o zastavení exekučného konania ako vecne správne s poukazom na príslušné ustanovenia Exekučného poriadku, ako aj ustanovenia zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“).

Vzhľadom na skutočnosť, že v okolnosti prípadu sa v namietanom uznesení krajský súd oprel o argumentáciu, ústavný súd na jej rozhodujúcu časť v ďalšom poukazuje.

Krajský súd v napadnutom uznesení potvrdil uznesenie okresného súdu ako vecne správne v súlade s § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Krajský súd v napadnutom uznesení na zdôraznenie správnosti dodal:

«Exekučný súd počas celého exekučného konania... je povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého sa exekúcia vedie, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ustanovenia § 41 Exekučného poriadku. Súd môže v tomto rozsahu skúmať exekučný titul na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie aj adekvátne procesne zareagovať. Keďže exekučným titulom je rozhodcovské rozhodnutie, pokiaľ ide o námietku prípustnosti skúmania obsahových náležitostí rozhodcovského rozsudku, je nevyhnutné okrem už uvedených ustanovení Exekučného poriadku vychádzať aj z ustanovení zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní...»

Súd prvého stupňa vzhľadom na vykonané dokazovanie – oboznámenie sa s obsahom Zmluvy o úvere č. 6462650 zo dňa 11. 09. 2008, ako aj Všeobecných obchodných podmienok poskytovania úveru, obsahom ktorých je aj rozhodcovská doložka – vec správne

právne posúdil, keď vychádzal pri rozhodovaní ako z relevantnej skutočnosti, že daný zmluvný vzťah medzi veriteľom a dlžníkom je nutné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah a následne a pomerne obsírne, vychádzajúc z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka v nadväznosti na články smernice Rady 93/13/EHS a prílohy danej smernice, svoje rozhodnutie zdôvodnil. Odvolací súd poznamenáva, že vyslovené stanovisko je plne konformné a v súlade s početnou judikatúrou Súdného dvora ES... dotýkajúcou sa problematiky spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa. Je však nevyhnutné zdôrazniť, že pokiaľ exekučný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia aplikoval na daný zmluvný vzťah okrem ustanovení Občianskeho zákonníka i zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch s tým, že zmluvu o úvere považoval za zmluvu o spotrebiteľskom úvere s poukazom na ustanovenie § 2 písm. b/ danej osobitnej právnej normy, toto právne posúdenie nie je správne, nakoľko je v rozpore s preukázaným skutkovým stavom. Z predloženej zmluvy o úvere odvolací súd mal možnosť zistiť, že sa v predmetnej veci nejedná o spotrebiteľský úver, pretože nie sú naplnené zákonné znaky spotrebiteľského úveru vyplývajúce z ustanovenia § 2 a § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj ďalšie predpoklady vyžadované touto osobitnou právnou normou na to, aby sa vzťah medzi veriteľom a dlžníkom podriadil právnemu režimu tohto zákona. Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania: Zo Zmluvy o úvere d. 6462650 zo dňa 11. 09. 2008 je však zrejmé, že táto zákonná podmienka v danom prípade naplnená nie je, pretože priamo v danej zmluve o úvere je uvedené, že dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon povolania, ktoré prehlásenie je osobitne verifikované aj podpisom dlžníka - povinného. Avšak aj napriek tomu, že súd nesprávne aplikoval konkrétne zákonné ustanovenie, toto pochybenie nemá vplyv na vecnú správnosť odvolaním napadnutého uznesenia. Aj keď sa nejedná o spotrebiteľský úver, ide o spotrebiteľský vzťah a to vzhľadom na zákonné: kritériá obsiahnuté v § 52.ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka, pretože lex generalis spotrebiteľa definuje odlišne od ustanovenia § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľskom úvere. Podľa ustanovenia § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti; teda, je možné konštatovať, že právna úprava spotrebiteľskej zmluvy obsiahnutá v Občianskom zákonníku definuje pojem „spotrebiteľ“

podstatne širšie oproti legálnej definícii tohto subjektu v *lex specialis* - konkrétne ustanovenia § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Nakoľko nebolo preukázané, že dlžník - povinný je podnikateľským subjektom a v danej veci pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (čo nemožno zamieňať s deklarovaným účelom poskytnutia úveru), je možné vzhľadom na všetky zákonné kritériá považovať aj daný zmluvný vzťah medzi dodávateľom - oprávneným a spotrebiteľom - dlžníkom za spotrebiteľský vzťah v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a následne potom aj podriadiť ho právnenému režimu tejto normy upravujúcej problematiku spotrebiteľských zmlúv a spotrebiteľských vzťahov. Odvolací súd tento právny záver vyvodzuje z označenia dlžníka v zmluve o úvere identifikačnými znakmi pre fyzické osoby – nepodnikateľa, pričom zmluva o úvere priamo v predtlačí ponúka možnosť označenia; dlžníka identifikačnými znakmi vyžadovanými Obchodným zákonníkom a Zákonom o živnostenskom podnikaní typickými pre podnikateľa - a to obchodným menom, sídlom či miestom podnikania a identifikačným číslom, číslom zápisu v obchodnom registri či číslom živnostenskej registrácie, alebo iného, oprávnenia na výkon podnikateľskej činnosti. Pokiaľ dlžník takto označený nebol, naopak identifikovaný v zmluve o úvere je menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu, je zrejmé, že ide o fyzickú osobu nekonajúcu pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a sú tak naplnené zákonné kritériá spotrebiteľskej zmluvy podľa Občianskeho zákonníka bez ohľadu na to, že zmluva o úvere bola uzatvorená podľa ustanovenia § 197 a nasl. Obchodného zákonníka.

Rozhodcovskú doložku koncipovanú v takom znení, ako vyplýva z bodu 17 Všeobecných podmienok poskytovania úveru, správne súd právne posúdil ako neprijateľnú, a tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Odvolací súd navyše zastáva názor, že už samotná forma, v akej sú Zmluvné dojednania napísané - a to drobulinkým, ťažko čitateľným husto popísaným textom - už sama osebe podstatne sťažuje riadne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní; v takomto texte obsiahnutými. Spornosť vo vyvážení vzájomného zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o rozhodcovskú doložku, navyše vyvoláva i skutočnosť, že priamo v

predtlačí Všeobecných obchodných podmienok v rozhodcovskej doložke je vopred určený konkrétny jediný rozhodcovský súd, ktorý je, oprávnený v rozhodcovskom konaní spory vyplývajúce z danej zmluvy rozhodnúť. Vzhľadom na všetky uvedené výhrady potom správne exekučný súd rozhodcovskú doložku právne, posúdil ako neprijateľnú, a s poukazom na ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať. Absencia exekučného titulu má za následok nutnosť nezákonne vedenú exekúciu po jej vyhlásení za neprípustnú, s poukazom na ustanovenie § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku; aj bez návrhu zastaviť.

Odvolačí súd. z uvedených dôvodov uznesenie exekučného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.»

Na základe uvedených skutočností sa krajský súd stotožnil s právnym názorom okresného súdu a potvrdil jeho rozhodnutie o sťažovateľkou napadnutom zastavení exekúcie.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu nezasahuje neprípustným spôsobom do práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Právo na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše, treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu považovať za arbitrárne, zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Exekučného poriadku a zákona o rozhodcovskom konaní podstatné pre posúdenie veci

interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a z ústavného hľadiska akceptovateľné.

V súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, II. ÚS 545/2010).

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

V súvislosti s namietaným porušením práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu nemožno vyvodit' závery, ktoré by signalizovali, že nimi došlo k neprípustnému zásahu do práva na ochranu majetku podľa

čl. 1 dodatkového protokolu, keďže krajský súd v posudzovanom prípade ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy.

Ústavný súd konštatuje, že z tohto dôvodu neexistuje taká príčinná súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a právom zaručeným v čl. 1 dodatkového protokolu, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie tohto práva po prijatí sťažností na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júla 2011